

Aangeslagen

door **Peter Heesen**

Buurman moet uw post lezen

Hoe zou u het vinden als de buurman uw post uit de bus haalt en leest? Niet fijn, hè? En hoe zou u het vinden als de overheid u dwingt uw post door de buurman te laten openen en lezen? Dat is al aan de hand. Sterker, dat is vorig jaar wettelijk vastgelegd. We moeten voortaan digitaal communiceren met de Belastingdienst. Wie geen computer heeft of er niet goed mee kan omgaan, moet iemand anders machtigen de digitale post te ontvangen en te lezen. Dat kan een familielid, een vriend of de buurman zijn. Diegene krijgt inzage in persoonlijke en fiscale gegevens, waaronder de DigiD-code. De Nationale ombudsman ontving in november en december 2015 ruim 3500 klachten over de wet, veelal van ouderen. Hij vond het terecht dat „veel onrust en boosheid” was ontstaan. Tot zijn tevredenheid besloot de Belastingdienst afgelopen maand pas op de plaats te maken. Mensen die de overstap van papier naar digitaal nog niet kunnen of willen maken, krijgen al de berichten voortaan weer via de post bezorgd. De ombudsman tekent wel aan dat de overheid de belangen van de burgers nooit uit het oog had mogen verliezen. De ombudsman trekt die conclusie in zijn onderzoek naar het verdwijnen van de blauwe envelop. Hij sluit zijn ogen niet voor de realiteit. Steeds meer burgers doen graag digitaal zaken met de overheid, omdat het gemakkelijk is. De overheid is blij met deze ontwikke-

ling, omdat ze kosten bespaart. Het uitgangspunt moet echter zijn: digitaal waar het kan, persoonlijk als het moet, meent de ombudsman. De overheid mag de burgers verleiden de overstap naar digitaal te maken, maar in de praktijk wordt steeds vaker dwang uitgeoefend. De ombudsman verwijst naar de gemeenten, waar de bijstandsuitkering soms alleen nog digitaal kan worden aangevraagd. Bij het UWV moet vrijwel alles digitaal, „al is hier nu ook een tegenbeweging zichtbaar”. Bij de Sociale Verzekeringsbank was een rechterlijke uitspraak nodig om te bepalen dat digitale communicatie alleen mogelijk is als de geadresseerde kenbaar heeft gemaakt dat hij langs deze weg voldoende bereikbaar is. Maar de Belastingdienst spant de kroon, meent de ombudsman. Op 14 oktober 2015 stemde de Eerste Kamer in met het wetsvoorstel dat tot doel heeft het volledige berichtenverkeer tussen Belastingdienst en burger te digitaliseren. Diezelfde dag gaf staatssecretaris Eric Wiebes van Financiën al het startschot voor de campagne ‘Vaarwel blauwe envelop’. Twee weken later ging de wet in. De berekening van de toeslagen voor 2016 werd als eerste alleen nog digitaal verstuurd. De post was enkel te lezen in de berichtenbox van www.mijnoverheid.nl. Behalve voor de mensen die dat niet wilden of konden.

Met medewerking van fiscaal jurist Roel Wienen van RSM Accountants en Belastingadviseurs in Venlo.